287792 - Selef, sahip oldukları güçlü imanı nasıl elde ettiler?

Soru

Selefin hayatlarını okuduğumda ve onların sahip oldukları kerametleri görünce böyle bir makama nasıl geldiklerini çok merak ediyorum. Acaba onlar dünya sevgisini kalplerinden nasıl çıkarabildiler?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Çok büyük bir konuyu sordunuz, ancak Allah kolaylaştırdığı kimseye kolaydır. Selefin hayatından bahsetmek, sağlam ve üstün iman makamına ulaşmalarını sağlayan davranışlarından bahsetmek; uzun bir konu olup ciltli kitaplar gerektirir. Fakat tüm bunları temel iki hususla özetlemek mümkündür: Her kim bu iki hususu yerine getirirse umulur ki onların haline benzer ve onların gurubuna dahil olur. Allah bize ve size bu iki hususu kolaylaştırsın! Allah bizden razı olarak onunla buluşuncaya kadar bizi bu iki hususta sabit kılsın! Amin.

Söz konusu iki husus şunlardır:

Birincisi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in getirdiğine tabi olmakta hırslı olmak ve buna sabretmek. Yüce Allah kendi katındaki yüksek makam için Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'e tabi olmayı şu ayette şart koşmuştur: "De ki: "Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir." Ali imran/31

Şeyhulislam İbn Teymiye Rahimehullah şöyle dedi: Yüce Allah, Rasüle tabi olmamızı, ona itaat etmemizi ve onu sevmemizi emretmiştir. Allah ve Rasulu bize onlar dışında her şeyden daha sevimli olmasını emretmiştir: "Deki siz Allah'ı seviyorsanız bana tabi olun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın" başka bir ayette "Eğer O'na itaat ederseniz hidayete erersiniz" diğer

ayette “Her kim Allah’a ve Rasulüne itaat ederse, sonsuza dek altından ırmaklar akan cennetlere sokar, işte en büyük kurtuluş budur.” Bu ayete benzer çok ayet bulunmaktadır. Hiç kimse bu konuda Kur’an ve sünnetin getirdiği şeriatın ötesine geçmemesi gerekir. (Mecmu el Fetava 1/334)

Söz konusu ittiba’ Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in getirdiği şeyler hakkında ilim ve fıkıh olmadan düşünülemez. Şeriata tabi olmanın ilk adımı onu sağlam kaynaklarından öğrenmek ve bu konuda sabır göstermektir.

Humeyd bin Abdurrahman Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine Muaviye, hutbesinde Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in şöyle dediğini işitmiştir: “ Allah kimin için hayır dilerse onu dinde fakih/ anlayış sahibi kılar” (Buhari71, Muslim 1037)

Osman Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: Sizin en hayırlınız Kur’an-ı Kerim’i öğrenen ve öğretendir. (Buhari 5027)

Şeyhulislam İbn Teymiye Rahimehullah şöyle dedi: “Bu hadis, hem harfleri hem de anlamını öğretmeyi kapsar. Hatta manaları öğretmek en üstün amaçtır. Zira imanı artıran anlamlarını bilmektir. (Mecmu el fetava 13/403)

Selefin metodu, Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in getirdiği şeyleri öğrenmekte sabır göstermek ve daha sonra bildikleriyle amel etmekte de sabır göstermektir.

İbn Mesud Radiyallahu anhu şöyle dedi: Bizden bir kişi on ayet öğrendiğinde bunların anlamını öğrenmeden ve onlarla amel etmeden başka ayetlere geçmezdi. (Tefsir Taberi 1/74)

İbn Ömer Radiyallahu anhu şöyle dedi: Hayatımın bir bölümünü yaşarken en gencimiz imanı Kur’an’dan önce öğrenir, Muhammed Sallallahu Aleyhi Vesellem’in üzerine sure iner helalı ve haramı öğrenir. Kuran’ı bildiğiniz gibi nerde durulduğunu öğrenir. Daha sonra şöyle dedi: Bir takım adamların Kur’an-ı öğrendiğini gördüm, başından sonuna kadar okuyor ancak emredilen veya yasaklanan konuları bilmiyor, nerede durulacağını bilmiyor ve hızlı bir şekilde okuyup geçiyor. (el Hakim el Mustedrek 1/35 (iki şeyhin şartlarına göre sahihtir. Zehebi bunu onaylamış)

Abdurrahman el Selemi şöyle dedi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in ashabından bize

Kur’an-ı öğretenler şöyle derlerdi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’den on ayeti alırlardı onu öğrenmeden ve amel etmeden diğer on ayete geçmezlerdi. Ve derler ki: Bizler hem ilmi ve ameli öğrendik. (İmam Ahmed el Musned 38/466)

İkinci Husus: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’e ittibaları; samimi bir ittibadır, hiçbir şüphe ve kötü niyet içermeyen bir ittibadır, hiçbir şüphe içermeyen bir inançtır.

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in getirdiği şeriatı öğrendiklerinde samimi bir niyetle öğrenirlerdi ve kesin bir inançla alırlardı. Öğrendikleriyle amel ettiklerinde samimi davranırlardı. Riya ve gösterişi bertaraf etmek için nefisleriyle mücadele ederlerdi. ilim ve ibadetleriyle dünyayı amaçlamazlardı. Yüce Allah’ın şu sözüne tabi olurlardı: “Ey iman edenler! Allah’tan sakının ve doğru kişilerle birlikte olun” (Tevbe119)

Şeyh Abdurrahman el sadi Rahimehullah şöyle dedi: “doğru kişilerle birlikte olun” yani sözlerinde, eylemlerinde ve durumlarında.. onlar ki sözleri ve eylemleri doğrudur. Durumları sadece doğru olur. Tembellik ve bıkkınlıktan uzak, kötü amaçlardan, arınmış, ihlas ve salih niyet içeren bir hususdur. Zira doğruluk hayra götürür hayırda cennete götürür.

“Allah, şöyle diyecek: “Bugün, doğrulara, doğruluklarının yarar sağlayacağı gündür.” (Tefirussadi s.355)

İbn Recep Rahimehullah şöyle dedi: Fazilet bedensel amellerin çokluğuyla değil bilakis yüce Allah’a has ve ihlaslı olmasındadır. Sünnete tabi olmakladır, kalplerin ameline bağlıdır..

Her kim; Allah’ı daha iyi tanır, dinini şeriatını ve ahkamı daha iyi bilir, Allah’tan daha fazla korkar, Allah’ı daha fazla sever, daha fazla ümit ederse; böyle olmayandan daha faziletlidir. Başkası bedensel olarak daha fazla amel sahibi olsa dahi üstünlük samimiyet ve ihlasla ölçülür.

Bu nedenle seleften bazı kişiler şöyle der: Ebu Bekir Radiyallahu anhu, sahabeleri makam olarak fazla namaz kılarak veya fazla oruç tutarak geçmedi. Bilakis kalbinde yerleşen bir cevherle fazilet sahibi olmuştur.

Ebu Süleyman’a İsrailoğullarının uzun yaşamaları ve çok salih amele sahip oldukları zikredilir ve

bazı insanlar onlara özendikleri anlatılır. Bunun üzerine şöyle dedi: Yüce Allah sizden sadece samimi niyet ister.

İbn Mesud ashabına şöyle der: Sizler Muhammed Sallallahu Aleyhi Vesellem sahabesinden daha fazla namaz kılar ve daha fazla oruç tutarsınız. Fakat onlar sizden daha hayırlıdır.

Onlar: Peki bu nasıl olur? İbn Mesud: Onlar dünyada sizden daha zahit ve ahirete de daha düşkün idiler. (Mecmu resail İbn Recep 4/412-413)

Sonuç olarak selef gibi yüksek iman makamına ulaşmak; ilk önce Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in getirdiğini öğrenmekte sabretmek daha sonra emrettiğini ve yasakladığına uymak ve sabretmektir. Tüm bunlar samimiyet ve ihlas çerçevesinde olmalıdır. Ayrıca dünyada zahit olmak ve ahirete istekli olmakladır. Tüm bunların odak noktası yüce Allah'a yalvarmak, yakarmak, O'ndan hidayet ve sebat dilemek zira her şey onun elindedir.

Kul, duanın makbul olduğu vakitleri takip eder. Bilindiği gibi her gecenin son üçte bir vaktinde dualar kabul edilir. Nitekim selefler bu tür vakitlerde duayı kaçırmazlardı.

İbn Şihap el Zuhri, Eğerr'den, Ebi seleme bin Abdurrahman'dan, Ebu Hureyre Radiyallahu anhu'dan rivayet ettiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: «Gecenin üçte biri kalınca her gece Rabbimiz Tebareke ve Teala keyfiyeti bizce meçhul bir durumda (birinci göğe) inerek şafak sökünceye kadar buyurur ki:

Kim ben'den bir şey istiyor ki ben ona vereyim? Kim bana dua ediyor ki onun duasına icabet edeyim? Kim ben'den mağfiret diliyor ki ona mağfiret edeyim?»

Bu nedenle selef gecenin son diliminde namaz kılmayı tercih ederlerdi.

(İmam Ahmed 13/35, Elbani sahih demiştir İrva el ğalil 2/196)

En iyisini Allah bilir.